

Temetők fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatok ellátásának ellenőrzése

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok:

- a települési önkormányzatok által a temető fenntartókra és üzemeltetőkre vonatkozóan adott tájékoztatás,
- nem önkormányzati tulajdonban levő temető esetében az önkormányzat és a temető tulajdonosa által – amennyiben az önkormányzat köztemető fenntartására vonatkozó kötelezettségét teljesíti – megkötött megállapodás,
- amennyiben a temető fenntartásáról a települési önkormányzatok társulás, illetőleg együttműködés útján gondoskodnak, az erről készült megállapodás,
- gazdálkodó szervezettel kötött kegyeleti közszolgáltatási szerződés,
- a temetőkről és a temetkezési szolgáltatásokról szóló önkormányzati rendelet, egyéb temető (nem köztemetők) esetében temetőszabályzat,
- nyilvántartó könyv, sírbolt könyv, befogadó és egyéb nyilatkozatok, a temetőről készült térkép (vázrajz).

Az eljárást megindító irat benyújtásának módja:

Az eljárás hivatalból indul.

Az ügymenet leírása:

A temető fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatok ellátását a temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság ellenőrzi. A Kormány a temetkezési szolgáltatási tevékenységeket engedélyező hatóságként a temető fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatok ellenőrzése tekintetében a temető fekvése szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalát jelölte ki.

Ha a köztemető fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatokat az önkormányzat a kegyeleti közszolgáltatási szerződés útján látja el, a temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság ellenőrzi a szerződésben foglaltak maradéktalan teljesítését, szerződésszegés esetén kezdeményezheti a szerződés felmondását.

A temető fenntartójának és üzemeltetőjének feladata:

- a temető rendeltetésszerű használatához szükséges építményeket, közműveket, egyéb tárgyi és infrastrukturális létesítményeket, valamint a közcélú zöldfelületeket karbantartja, szükség szerinti felújítja és gondozza;

- a temetőről térképet (vázrajzot) készít, amelyen fel kell tüntetni, hogy mely sír- helytáblák, sorok milyen temetési helyek céljára vannak fenntartva. A temető részletes térképét annak bejáratánál ki kell függeszteni és a változásokkal legalább évenként ki kell egészíteni. A temető bejáratánál a közönség részére tájékoztatót kell kifüggeszteni a nyitva tartás idejéről, a temető rendjéről.
- meghatározza a temetkezési szolgáltatás, illetőleg a temetőben végzett egyéb vállalkozási tevékenységek ellátásának temetői rendjét;
- biztosítja az eltemetés (urnaelhelyezés) feltételeit, ideértve a temetési helyre való első temetést megelőzően a sírhely kihasználásáról (sírásás) való gondoskodást;
- megállapítja a temetőlátogatók kegyeletgyakorlásának feltételeit, a nyitvatartási időt;
- biztosítja a ravatalozó, boncolóhelyiség-csoport és ezek technikai berendezései, tárolók és hűtők, valamint a temető egyéb közcélú létesítményei (infrastruktúra) karbantartását, és működteti azokat;
- gondoskodik a temetőbe kiszállított elhunytak átvételéről, és biztosítja a temető nyitását, zárását;
- tájékoztatja a temetőlátogatókat;
- kijelöli a temetési helyeket;
- elvégzi a temető és létesítményeinek tisztán tartását, az utak karbantartását, sí-
- kosság mentesítését és a hó eltakarítást;
- összegyűjti és elszállítja a hulladékot;
- gondoskodik a temető rendjének betartásáról és betartatásáról;
- összehangolja a temetői létesítmények, így különösen a ravatalozó használatával kapcsolatos temetkezési szolgáltatói tevékenységeket, szervezési intézkedésekkel elősegíti a temetés és az urnaelhelyezés zökkenőmentes lefolytatását;
- gondoskodik az ügyfélfogadásról;
- a temetkezési szolgáltató tekintetében köteles megtartani az egyenlő bánásmód követelményét;
- a temetőben – a kegyeleti jogok gyakorlása céljából – a temetési helyekről, befogadó nyilatkozat alapján az elhunytak más temetőbe, temetkezési emlékhelyre történő elhelyezéséről, valamint temetőn, temetkezési emlékhelyen kívüli urnaelhelyezés esetén az eltemetésre kötelezett személy nyilatkozatának tartalma alapján az üzemeltető nyilvántartást vezet. (A sírboltokról szóló nyilvántartás vezetésére a sírbolt könyv, az egyéb temetési helyek nyilvántartására a nyilvántartó könyv szolgál);
- megőrzi a nyilvántartó könyveket;
- a nyilvántartó könyv és a sírbolt könyv adatai alapján, a más temetőben, temetkezési emlékhelyen történő eltemetés esetén a befogadó nyilatkozatról vezetett nyilvántartás alapján. ezek hiánvában az eltemetésre kötelezett

- o személy nyilatkozatáról vezetett nyilvántartás alapján a temető nyitvatartási ideje alatt felvilágosítást ad a kegyeleti jogokat gyakorolni kívánó részére az elhunyt személy temetési helyéről és a hamvak elhelyezkedésének helyéről;
- a temetőn, temetkezési emlékhelyen kívüli urnaelhelyezésről kiállított nyilatkozatot és az elhunyt más temetőbe történő áthelyezése alapjául szolgáló befogadó nyilatkozatot a temető fennállásig megőrzi;
- gondoskodik a ravatalozó rendszeres takarításáról és szükség szerinti fertőtlenítéséről;
- amennyiben a temetőüzemeltetést gazdálkodó szervezet látja el, vezetőjének vagy határozatlan idejű foglalkoztatási jogviszonyban álló alkalmazottjának kertészeti, parkgondozó, illetőleg kertépítő szakképesítéssel, vagy középfokú kertészeti, parkgondozó, illetőleg kertépítő végzettséggel, illetve felsőfokú intézményben ilyen szaktárgyból vizsgával kell rendelkeznie;
- ha az önkormányzat rendelete az 1999. évi XLIII. törvény 40. §-ának (1) bekezdése szerint a köztemetőn belüli tevékenységek ellátására az üzemeltető szak-személyzetének igénybevételét kötelezővé teszi, az üzemeltetőnek a temetkezési szolgáltatókra vonatkozó feltételeknek is meg kell felelnie (pl. temetkezési szolgáltató szakképesítés);
- köteles a szabályzatban meghatározott, a temetkezési szolgáltatókat terhelő díjakat megfizetni, és a könyvelésében elkülönítetten szerepeltetni, ha az üzemeltetés mellett temetkezési szolgáltató tevékenységet is végez;
- ha a temető üzemeltetése kegyeleti közszolgáltatási szerződés alapján történik az üzemeltető az üzemeltetés, illetőleg a temetkezési szolgáltatás költségeinek megosztására az önkormányzat által elfogadott számviteli szabályzatot alkalmazza, valamint az üzemeltetéssel összefüggő bevételeiről és kiadásairól az önkormányzatot évente tájékoztatja.

Egyes lezárt temetőkre vonatkozó különös szabályok

ha a temető lezárásától vagy az utolsó temetkezéstől számítva több mint 50 év eltelt, a temetőben a temető bekerítését vagy élő sövényvel való lehatárolását és hulladékártól köteles biztosítani,

a temetési helyekről készített nyilvántartási kötelezettség nem áll fenn, ha a temető tulajdonosának, fenntartójának vagy üzemeltetőjének fel nem róható okból a temetkezésekről vezetett korábbi nyilvántartások megsemmisültek,

a temetőszabályzatnak – a temetőhasználat általános szabályain, a kegyeletgyakorlás rendjének a temetőlátogatók tájékoztatásához szükséges mértékű ismertetésén és a temetőben végzett egyéb vállalkozási tevékenységek ellátásának temetői rendjén túlmenően – csak a temető jellege és a vallási előírások alapján szükséges előírásokat kell tartalmaznia,

amennyiben a temetési hely szerinti temető, temetőrész, sírhelytábla jelenlegi tulajdonosa, illetve 1920. június 4-én vagy azt követő időpontban a tulajdonos, fenntartó vagy üzemeltető olyan vallási közösség volt, amelynek belső szabálya tiltja a temető vagy a temetési hely megszüntetését, és a temető tulajdonosának

rendelkezésére álló nyilvántartások alapján az eltemettető vagy az eltemettető közeli hozzátartozójának személye nem állapítható meg, tartózkodási helye ismeretlen vagy az eltemettető és az eltemettető közeli hozzátartozója elhunyt, a temetési hely felett a vallási közösség rendelkezik, A rendelkezési jog időtartama ebben az esetben nem korlátozható.

Alapvető eljárási szabályok:

Az ellenőrzést megelőzően a települési önkormányzatoktól megtörténik a temető fenntartókra és üzemeltetőkre vonatkozó adatok megkérése.

Az ellenőrzés első fő szakasza a helyszíni ellenőrzés, melynek része a nyilvántartások áttekintése és a temető bejárása is. A temetkezési szolgáltatást engedélyező hatóság az ellenőrzés során a köztemetőben vezetett nyilvántartásokba betekinthez, továbbá vizsgálhatja a temetőben szolgáltatást végzők jogosultságát.

Az ellenőrzésről jegyzőkönyv készül, melyből egy példányt az ellenőrzés alá vont temetőfenntartó/temetőüzemeltető kap. Amennyiben a jogszabály vagy hatósági döntés megsértése a jogellenes magatartás megszüntetésével vagy a jogszerű állapot helyreállításával orvosolható, a hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és legalább húsz napos határidő megállapításával, valamint a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel végzésben kötelezi annak megszüntetésére.

A végzésben foglaltak szerint a cselekmények elvégzéséről a temetőüzemeltető a megadott határidő lejártát követő 15 napon belül nyilatkozik. Az ellenőrzés második fő szakaszában iratbemutatással vagy helyszíni ellenőrzéssel történik meg a lejárt határidejű hiányosságok megszüntetésének utóellenőrzése. A határidő eredménytelen letelte esetén a hatóság hivatalból megindítja a hatáskörébe tartozó eljárást. A járási hivatal döntését határozatba vagy – az eljárás megszüntetése esetén – végzésbe foglalja.

A hatóság határozata ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a Pest Megyei Kormányhivatalhoz címzett, de a járási hivatalnál benyújtható 5.000,- Ft összegű, átutalással teljesített illetékköteles fellebbezéssel lehet élni. A másodfokú döntést hozó hatóság a sérelmezett döntést, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja, ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz, a döntést helybenhagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti.

Ha a hatóság az adott jogszabálysértés tekintetében nem rendelkezik hatáskörrel vagy illetékességgel, a jegyzőkönyv jogszabálysértésre vonatkozó információkat tartalmazó részének megküldésével kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező hatóság eljárását, illetve fegyelmi, szabálysértési, büntető-, polgári vagy egyéb eljárást kezdeményez.

Ügytípushoz kapcsolódó jogszabályok jegyzéke:

1999. évi XLIII. törvény a temetőkről és a temetkezésről

145/1999. (X.1.) Korm. rendelet a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi

XLIII. törvény végrehajtásáról

2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

1990. évi XCIII. törvény az illetékekről